

23.05.2025

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/2109
Toplantı Tarihi/Sayısı : 06.05.2025/243
Karar Numarası : 2025/289
Başvuran : E.E.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Hatay Defterdarlığı
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURU KONUSU

1. Başvuru, başvuranın muhatap tarafından işletilen dinlenme tesisine ilişkin rezervasyon talebinin bekar olduğu gerekçesi ile reddedilmesinin medeni hal temelinde ayrımcılık yasağı ihlali teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Hatay Defterdarlığına ait Arsuz Eğitim ve Dinlenme Tesisinde bekar olduğu gerekçesiyle konaklayamayacağını ifade edildiğini,

b. Her vatandaş gibi sosyal haklarını kullanmak istediğini ve evli-bekar ayrımı gözetilen politikaların kişiyi toplumdan soğutması ve yalnızlaştırması dolayısıyla psikolojik olarak rahatsızlık duyduğunu,

c. Söz konusu uygulamanın medeni hal temelinde ayrımcılık teşkil ettiğini, ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinin tespit edilmesini ve muhataba yaptırım uygulanmasını talep etmiştir.

3. Muhatap Hatay Defterdarlığından alınan görüşte özetle;

a. Başvuranın Defterdarlığın Arsuz Eğitim ve Dinlenme Tesisine yaptığı başvurunun bekar olduğu için kabul edilmediğine ilişkin iddiasına yönelik gerekli açıklamanın yapıldığı,

b. Defterdarlığın cevabını yeterli bulmayan başvuranın CİMER aracılığıyla 24/7/2024 tarihli ve ... sayılı başvurusuna verilen cevabı baştan savma bulması iddiası üzerine kendisine yardımcı olmak, uygun dönemde misafir etmek ve gerekli açıklayıcı bilgileri sunmak üzere Defterdarlığa davet edildiği, gelemeyecek durumda ise telefon ile iletişime geçebileceğinin önerildiği ancak dönüş alınmadığı,

c. Yaz sezonu kamp ilan metninde yer alan tüm hususların dikkate alındığı, başvuru sahiplerinin mağdur edilmeden kabul edildiği, başvuru esnasında ayrımcılık yapılmadığı,

ç. E.E.'nin kamp duyuru metninde yer alan herhangi bir resmi başvurusuna rastlanmadığı, resmi başvuru yolları kullanmadan talebin en fazla olduğu dönemde telefon ile yer

istediğinin düşünüldüğü,

d. Bakanlık Eğitim ve Dinlenme Tesisleri Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinde yer alan “...Tesisin ihtiyaçlarını tespit ederek, faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli tedbirleri alarak karara bağlar” ifadesi gereğince tesiste misafirlerin huzuru ve güvenliği için tedbir alınabileceği,

e. Tesisin deniz kenarında yer aldığı, etrafına yüksek çitle çevrili güvenlik sahası kurulduğu, bu saha dışında misafirlerin tesiste kalmayan tatile gelenlerle denizden birlikte faydalandığı, gelen misafirlerin hem tesis içinde hem de tesis dışında kılık kıyafet yönünden daha serbest olduğu,

f. Tesisin aile olarak yoğun talep aldığı ve yan dairelerde kalan misafirlerin de aile olmasının istenildiği, geçmiş dönemde bekar misafirler ile aile olan misafirler arasında kavga ve tartışmaların yaşandığı,

g. Tesiste yer alan dairelerin 4-5 kişilik olduğu, söz konusu dairelerde bir kişi misafir olarak kabul edildiğinde beş kişinin reddedildiği, bu sebeple aile olan misafirlerin öncelikli kabul edildiği ifade edilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvurandan görüş talep edilmiş ancak Kurumumuza herhangi bir görüş yazısı sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(...)

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

6. 6701 sayılı Kanun'un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) *Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.*"

7. Mezkûr Kanun'un "*Ayrımcılık türleri*" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan ayrımcılık türleri şöyledir:

"a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık."

8. Mezkûr Kanun'un "*Ayrımcılık yasağının kapsamı*" başlıklı 5'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar.

(2) Birinci fıkroda belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür."

9. Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurumun, "*ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" görevini haiz olduğu belirtilmiştir.

10. Mezkûr Kanun'un "*İspat yükü*" başlıklı 21'inci maddesi şöyledir:

"Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası, "*Ayrımcılık yasağı ihlaliinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir."* hükmünü haizdir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında; "*İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin*

reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." hükmü yer almaktadır. Başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden medeni hal temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Başvuranın, 30/6/2024 tarihinde CİMER aracılığıyla durumun düzeltilmesi için şikâyetle bulunduğu, söz konusu şikâyete yönelik 9/7/2024 tarihinde muhatap tarafından cevap verildiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda başvuranın, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde bulunan karşı tarafa başvuru şartını yerine getirdiği değerlendirilmiş olup başvurunun esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olduğu sonucuna varılmıştır.

12. Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerin ayrılmaz bir parçası olduğu gibi uluslararası hukukun en üstünde yer alan temel hukuk normu olarak da kabul edilmektedir [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), B. No: 2019/3404, K. No: 2020/26, 11/2/2020, para. 38]. Ayrımcılık yasağı, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 2'nci maddesinde "Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayrım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayrımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir." şeklinde yer almaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 14'üncü maddesinde ise "Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

13. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak şeklinde tanımlanmıştır (AİHM, Willis/Birleşik Krallık, B.No: 36042/97, 11/6/2002, para.48; AİHM, Okpisz/Almanya, B.No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). AİHM'e göre, farklı muamele, nesnel ve makul bir gerekçeye sahip değilse yani meşru bir amaç gütmüyorsa veya muamele kapsamında kullanılan araçlar ile gerçekleştirilmek istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmuyorsa ayrımcı bir nitelik kazanmaktadır (AİHM, Mazurek/Fransa, B. No: 34406/97, 1/5/2020, para. 48).

14. Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) göre, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi Anayasa'da güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden yararlanılırken nesnel ve haklı bir neden olmaksızın aynı veya benzer durumda bulunan kişilere farklı muamelede bulunulmasını yasaklamaktadır. Nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilir (AYM, Nuriye Arpa, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para 58).

15. AİHM ve AYM içtihatlarından anlaşıldığı üzere benzer durumdaki kişilerin maruz kaldıkları muamelede belirlenebilir bir özelliğe dayalı farklılık bulunuyorsa doğrudan ayrımcılıktan söz edilebilmektedir (AİHM, Carson ve Diğerleri/Birleşik Krallık [BD], B. No: 42184/05, 16/3/2010, para. 61). Bu kapsamda doğrudan ayrımcılıktan söz edilebilmesi için farklı bir muamelenin varlığı gerekmektedir. Nitekim 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (d) bendinde doğrudan ayrımcılık, "bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele" şeklinde tanımlanmıştır.

16. Somut başvuruda başvuran, konaklama hizmetinden faydalanmak üzere Hatay Defterdarlığına bağlı Tesisi aradığını ve Eylül ayına kadar herhangi bir hafta için başvuru formunu doldurup yer ayırtmak istediğini ancak bekâr olduğu gerekçesiyle konaklama talebinin reddedildiğini, sonrasında Tesisin bağlı olduğu Hatay Defterdarlığına Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla başvuruda bulunduğunu ancak muhatap tarafından verilen cevapta Tesisin öteden beri aile olarak misafir kabul etme prensibinin uygulandığını ve aile olmayan misafirlerin kabul edilmediğinin ifade edildiğini, bu durumun medeni hal temelinde ayrımcılık teşkil ettiğini belirtmiştir.

17. Başvuran ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin muhatapın CİMER üzerinden vermiş olduğu cevabi yazıyı dosyaya sunmuştur. Dosyaya sunulu 9/7/2024 tarihli cevapta Tesis tarafından kendisine "Tesisimizde aile olarak misafir kabul edilmektedir. Öteden beri bu prensip uygulanmaktadır. Tesisimiz gününbirlik bir otel değil, eğitim ve dinlenme tesisidir ve gelen misafirlerimiz aile olarak gelmektedir. Geçmiş dönemlerde aile olarak değil, yalnız ve bekâr olarak katılan misafirlerimiz hakkında sayısız şikâyetler alınması ve gelen misafirlerimiz arasında birçok tatsız ve kamu personeline yakışmayan tartışmaların ve kavgaların yaşanmasına sebep olduğundan, aile olmayan misafirleri kabul etmemekteyiz." şeklinde yanıt verildiği görülmektedir.

18. Muhatap, Tesis tarafından başvurana iletilen cevabi yazı içeriğine itiraz etmemiş ancak başvuranın rezervasyon talebinin reddedilme gerekçesinin yaz sezonu yoğunluğu ve tek kişiye hizmet verecek fiziki imkânın bulunmaması gibi hususlardan kaynaklandığını, ayrıca tesiste bekâr misafirler ile aile olarak kalan misafirler arasında huzursuzluk yaşandığını da belirtmiştir.

19. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi "*Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.*" hükmünü haizdir. Bu çerçevede başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir. Başvuran tarafından dosyaya sunulan CİMER yazışmalarında, başvuranın telefon ile yaptığı rezervasyon talebinin bekâr olduğu gerekçesiyle reddedildiği görülmektedir. Bu kapsamda dosyada yer alan tüm bilgi ve belgeler göz önüne alındığında başvuranın rezervasyon talebinin

reddedilmesinin medeni hali nedeniyle kabul edilmediğine ilişkin kuvvetli emare ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyduğu ve 6701 sayılı Kanun'un anılan maddesi kapsamında muhatapın medeni hal temelinde ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini ispat etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

20. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde sayılan ayrımcılık temellerinden birini de medeni hâl oluşturmaktadır. Buna göre bir kişinin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını medeni hâli nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele medeni hâl temelinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No:1 Medeni Hal Temelinde Ayrımcılık Rehberi, s. 2). Bu kapsamda, başvuranın söz konusu iddiasının medeni hal temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediği yönünden incelenmesi gerekmektedir.

21. Nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılamayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, Burcu Reis, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50). Bu kapsamda bahsi geçen muamelelerin haklı ve meşru bir gerekçeye dayanması ve muameleler kapsamında amaçlanan hedef ile kullanılan araç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunması halinde ayrımcılık yasağının ihlali söz konusu olmayacaktır.

22. Muhatap, başvuranın iddialarına yönelik Kurumumuza gönderdiği 18/11/2024 tarih ve ... sayılı cevabi yazıda Arsuz Eğitim ve Dinlenme Tesisinin yaz sezonu kamp ilan metni kapsamında başvuru esnasında herhangi bir ayrımcılık yapılmadığını belirtmiştir. Başvuranın rezervasyon talebinin reddedilmesine gerekçe olarak; Tesisin yaz sezonu yoğun talep alması ve odaların maksimum beş kişi kapasiteli olması dolayısıyla tek kişiye hizmet verildiğinde diğer kişilerin hizmetten yararlanmadığı buna bağlı olarak aile olan misafirleri öncelikli kabul ettiğini sunmuştur. Ayrıca, söz konusu cevabi yazıda Tesis içerisinde kişilerin içinde bulunulan mevsime göre kılık kıyafet yönünden serbest hareket edebildiği, çoğunluğu aileden oluşan misafirler dikkate alınarak yan dairelerde kalanların da aile olmasının istenildiği ifade edilmiştir.

23. Başvuranın ... sayılı CİMER başvurusuna muhatapın cevabında tesiste aile olarak misafir kabul edildiği ve bunun eskiden beri prensip olarak uygulandığı, Tesisin günübirlik otel olmaması dolayısıyla misafirlerin aile olarak geldiği ifade edilmiştir. Tüm bu ifadelerin akabinde, geçmiş dönemlerde aile olarak gelmeyen bekâr ve yalnız katılan kişiler hakkında şikâyetler alınması ve misafirler arasında tatsız olaylar yaşanması gerekçe gösterilerek aile olmayan misafirlerin kabul edilmediği belirtilmiştir. Muhatapın cevabının yeterli bulunmaması üzerine başvuran tarafından CİMER üzerinden ikinci kez başvuruda bulunulmuş, söz konusu muamelenin medeni hal temelinde ayrımcılık teşkil ettiği ifade edilmiştir. Bunun üzerine muhatap, başvuranın ... sayılı başvurusu hakkında açıklayıcı bilgi edinebilmesi amacıyla Defterdarlık Personel Müdürlüğüne başvurabileceğini veya numarası üzerinden Personel Müdürlüğü ile iletişime geçerek bilgi alabileceğini ifade etmiştir. Başvuranın CİMER

üzerinden yaptığı her iki başvuruya muhatap tarafından yazılan cevapta aile olmayan misafirlerin kabul edilmediği ve konuyla ilgili daha açık bilgilendirilmek üzere iletişim yolları sunulduğu tespit edilmiştir. Başvuruya ilişkin cevap yazılarında tesiste yaşanan kapasite doluluğu ya da alternatif bir tarihte konaklama imkânına ilişkin seçenek sunulmadığı, Defterdarlıktan konu ile ilgili bilgi verilebileceğine ilişkin genel bir ifadede bulunduğu görülmektedir. Başvuranın iddialarına yönelik muhatap tarafından Kurumumuza sunulan cevabi yazıda ise “kendisine en uygun dönemde yer verilmek üzere Defterdarlığımızın iletişim bilgileri verilmiş” ifadesi yer almaktadır.

24. Muhatap Hatay Defterdarlığı’nın Kurumumuza ilettiği cevabi yazı ve ekleri ile başvuranın CİMER başvurularına yönelik cevapları birlikte incelendiğinde, başvuranın rezervasyon talebinin doğrudan bekâr olduğu gerekçesiyle reddedildiği anlaşılmaktadır. Muamelelerin haklı ve meşru bir gerekçeye dayanmaması ve amaçlanan hedef ile kullanılan araç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmaması halinde ayrımcılık yasağı ihlali söz konusu olacağı hususu çerçevesinde; muhatapın Tesiste aile ağırlıklı misafirlerin konaklaması ve buna bağlı olarak ortaya çıkabilecek huzursuzlukların önlenmesi dolayısıyla bekâr kabul edilmediğine ilişkin yaklaşımı nesnel olmayan bir değerlendirme olmakla birlikte, konaklayan misafirlerin kılık kıyafet bakımından serbest hareket edebilmesi amacıyla tesise kabul edilecek kişilerin medeni durumuna göre ayırım yapılması meşru gerekçeye dayanmamaktadır. Tesisin kamuya ait bir alanda yer alması dolayısıyla hizmet sunumunda eşitlik ilkesinin gözetilmesi temel alınmakla birlikte, alanda misafirler arasında huzurun sağlanmasında alınacak önlemlerin ayrımcılığa yol açan farklı muamele teşkil etmemesi önem arz etmektedir. Ayrıca, yaz dönemi yoğunluğu ileri sürülerek bu dönemde sadece aile kabul edilmesi bekâr misafirlerin ise ancak yoğun olmayan dönemlerde konaklayabileceğinin ifade edilerek yaz sürecinde hizmetten faydalandırılmaması dolayısıyla Tesis tarafından yapılan muamelenin ölçülü olmadığı kanaatine varılmıştır.

25. 6701 sayılı Kanun’un 21’inci maddesine göre “Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.” Bu çerçevede başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koymasına rağmen muhatap idarenin başvuranın hak talebine karşılık hizmet sunumunda meşru amaca yönelik hareket etmediği ve uygulama esnasında ölçülülük kıstaslarını sağlayamadığı gerekçesiyle ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini kanıtlamadığı değerlendirilmiştir.

26. Sonuç olarak açıklanan mevzuat hükümleri ve gerekçeler çerçevesinde başvuranın medeni hali dolayısıyla kamu hizmetinden yararlanamadığı gerekçesiyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

27. Somut olayda gerçekleşen ayrımcılık yasağı ihlali bakımından; ihlalin etki ve sonucunun ağırlığı ve ayrımcılık yasağı ile korunmak istenen kamusal menfaat göz önünde bulundurularak ihlal

konusu eylemle ilgili muhataba üst sınırdan idari para cezasının uygulanmasına karar verilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLDİĞİNE,

B. Muhatap Hatay Defterdarlığı hakkında 204.285,00 TL (İkiYüzDörtBinİkiYüzSeksenBeş TL) İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,

C. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Ç. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

6/5/2025 tarihinde İsmail AYAZ ve Mehmet Emin GENÇ'in karşı oyları ile OY ÇOKLUĞUYLA karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Av. Alişan TİRYAKİ
İl. Başkan
(İzinli)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi

Ek: 2025/289 E.E. Kurul Kararı İsmail AYAZ ve Mehmet Emin GENÇ Karşı Oyu (2 Sayfa)

20.05.2025

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : E.E.
Karar Numarası : 2025/289

Başvuranın bekâr olması sebebiyle muhatap Kurum tarafından işletilen dinlenme tesisinde konaklama talebinin reddedildiğini iddia ettiği başvurusu hakkında, Kurulumuz tarafından, söz konusu muamelenin meşru bir gerekçeye dayanmadığı ve ölçülü olmadığı gerekçesiyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'na göre bir kişinin hukukten tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını medeni hali nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele medeni hal temelinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır. Doğrudan ayrımcılık ise Kanun'da *"Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukukten tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele"* olarak tanımlanmıştır.

Gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gerekse de Anayasa Mahkemesi içtihatlarında ayrımcılık yasağının yorumunda bağlamsal bir yaklaşım benimsenmekte, her somut olayda çok katmanlı bir değerlendirme yapılmaktadır. Bu kapsamda, korunan hukuki temellerden birine dayalı olarak farklı bir muamele olup olmadığı, farklı muamelenin karşılaştırılabilir durumdaki kişi veya gruplara mı yapıldığı ve söz konusu muamelenin nesnel ve makul bir gerekçeye dayanıp dayanmadığı ile orantınlık açısından bir takdir marjı değerlendirmesi yapılmaktadır. Buna göre, her farklı muamele ayrımcılık teşkil etmemektedir. Karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla nesnel ve makul bir gerekçeye dayanmayan ve ulaşılmak istenen meşru amaç ile başvuru yöntem arasında ölçülülük ilişkisi bulunmayan farklı bir muamele ayrımcılık oluşturacaktır.

Somut olay özelinde başvuranın muhatap Kurum tarafından işletilen tesiste ailelerin misafir edildiği, bekâr olması sebebiyle hizmetten yararlandırılmadığı iddialarına cevaben muhatap tarafından özellikle yaz sezonlarında yoğun talep alındığı, tesiste yer alan dairelerin 4-5 kişilik olduğu, bir kişinin misafir olarak kabul edildiği durumda kalabalık aile gruplarının reddedildiği bu nedenle tesiste aile yoğunluklu konaklamaların yapıldığı, ayrıca tesiste aileler ile bekâr misafirler arasında huzursuzlukların yaşanabildiği, geçmiş dönemde bu gibi olayların gerçekleştiği, başvuranın uygun dönemde yardımcı olmak ve bilgilendirmek üzere Kuruma davet edildiği ifade edilmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarının işletilen eğitim ve dinlenme tesisleri, misafirhaneler sosyal tesisler olarak tasarlanmış olup buralarda personel ve yakınları için uygun konaklama hizmeti sunulmaktadır. Bu tesisler çoğunlukla otel düzeyinde olmayan ve belirli bir kapasitede hizmet veren tesislerdir. Başvuruya konu olayla bekâr misafirler ile aile halinde gelen misafirler arasında farklı bir muamele olduğu kabul edilse de hem belirli sezonlarda konaklama imkânından azami düzeyde kişinin faydalanması adına ailelere öncelik verilmesi hem de tesisin güvenlik ve huzurunun sağlanmasına yönelik tedbir alınmasının meşru bir amaca dayalı olduğu kanaatine varılmıştır. Bununla

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

birlikte, muhatap Kurum tarafından yardımcı olunmak üzere başvuranın davet edildiği, olası mağduriyetin giderilmesi amacıyla iletişim kanallarının da açık tutulduğu anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla yukarıda belirtilen hususlar nedeniyle sayın çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr
İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No: